

# A.1 | ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ:

## Χωροθέτηση Περιοχής Μελέτης

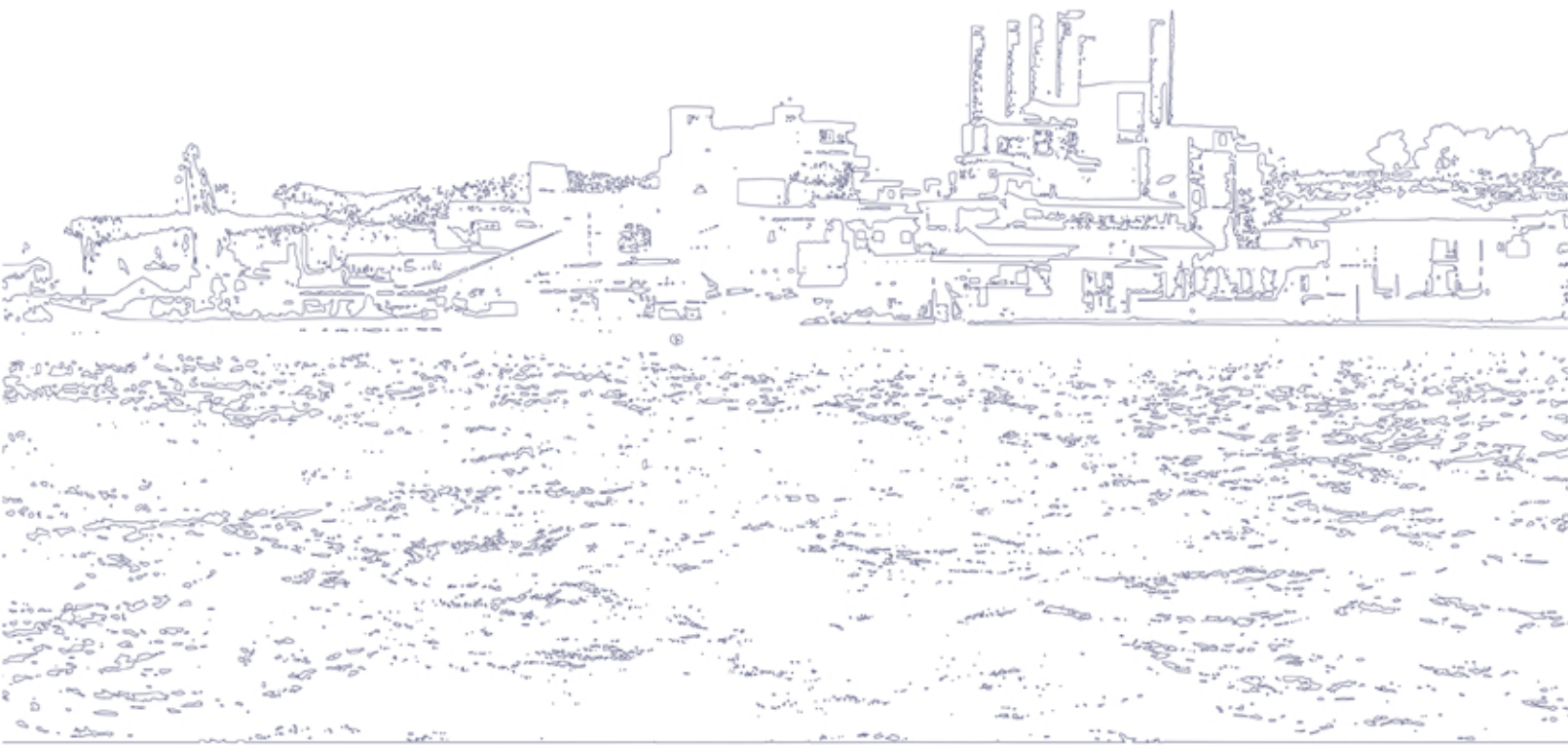
«Αλληλο-επικαλύψεις μεταξύ Αυτοποιητικών και Οργανωμένων Συστημάτων, στον όρμο Βλύχα, Ελευσίνα»




Επιμέλεια: Κατσανεβάκης Ευάγγελος

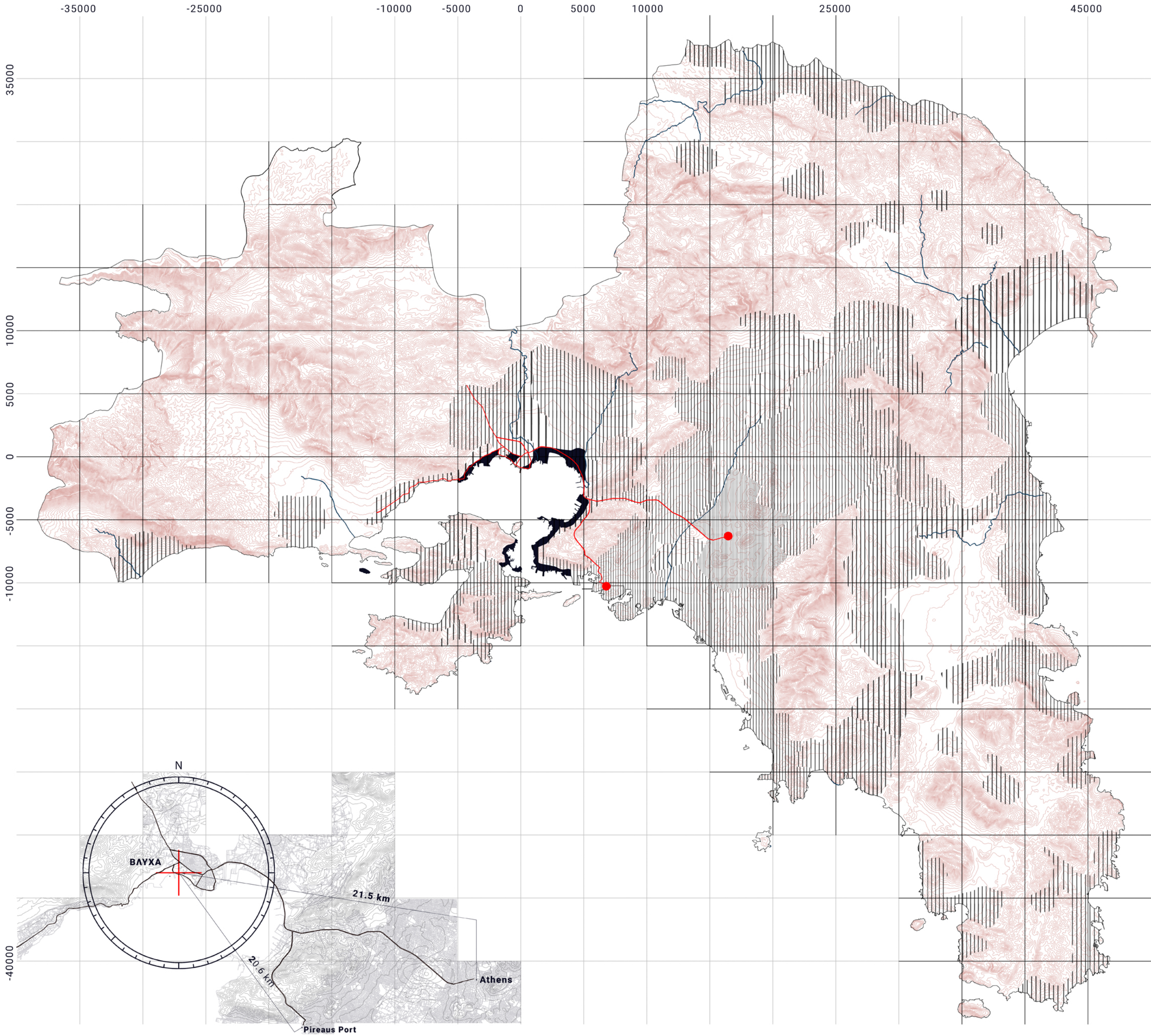
Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Πανίτα Καραμανέα

Πολυτεχνείο Κρήτης, Χανιά, Νοέμβριος 2023

Η παρούσα διπλωματική εργασία μελετά τις συνθήκες που επικρατούν στις βιομηχανοποιημένες ακτογραμμές της Δυτικής Αττικής προσεγγίζοντας το τοπίο που αναπτύσσεται στον όρμο Βλύχα του Ελευσινιακού κόλπου. Η Ελευσίνα χαρακτηρίζεται ως ένα τοπίο συνύπαρξης πολλαπλών αντιθέσεων, καθώς οι επιταχυνόμενες μεταβολές στην οικονομική ανάπτυξη της πόλης, δημιούργησαν ένα παλίμψηστο βιομηχανικής δραστηριότητας. Ο όρμος Βλύχα χωροθετείται στον νότιο-δυτικό τμήμα της Ελευσίνας, ένα τοπίο όπου τα όρια μεταξύ αστικού(οργανωτικού) και φυσικού(αυτοποιητικού) τοπίου τίθεται υπό συνεχείς επαναπροσδιορισμούς, ενώ παράλληλα παρουσιάζονται ποικίλα φαινόμενα οικολογικής υποβάθμισης ,περιβαλλοντικής και νοητικής. Κύρια στόχευση της διπλωματικής είναι η ανάπτυξη μίας συνθετικής διαδικασίας της συμπερίληψης. Εξετάζοντας τα εδάφη των μη ανθρώπων και τους κοινωνικούς δρώντες που συνυπάρχουν στην περιοχή, επιχειρείται η δημιουργία ενός δυνητικά μεταβαλλόμενου τοπίου, ενός αυτο-ποιητικού οικοσυστήματος, στην απόπειρα επανέυρεσης των τρόπων κατοίκησης με τη γη και την ετερότητα. Στον αντίποδα των επιταχυνόμενων ρυθμών ανάπτυξης που ορίζει η νεωτερικότητα, συνθέτονται εδάφη και ενεργήματα που ευνοούν την ανάπτυξη των μη ανθρώπων, επαναπροσδιορίζουν τις μεθόδους παραγωγής ενέργειας, και αναδεικνύουν την ανάγκη διατήρησης της ποικιλομορφίας στο μητροπολιτικό τοπίο, ανασχηματίζοντας τις έννοιες κοινών- κοινωνικό και τη διάκριση φύση- πολιτισμός.

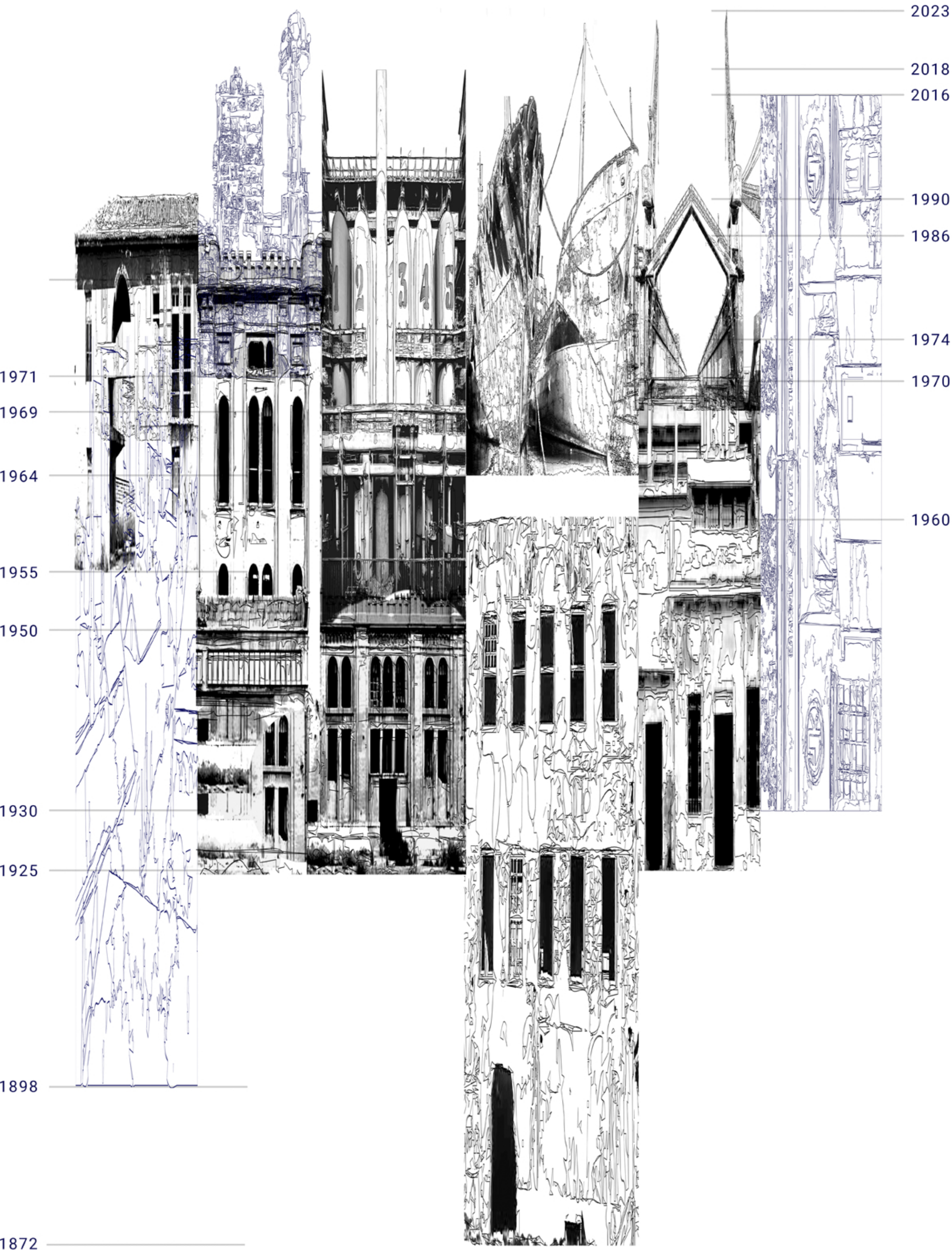


-  Πυκνότητα Δομημένου Περιβάλλοντος
-  Κύριες Συνδέσεις Με Αστικά Κέντρα
-  Βιομηχανική Ζώνη Δυτικής Αττικής

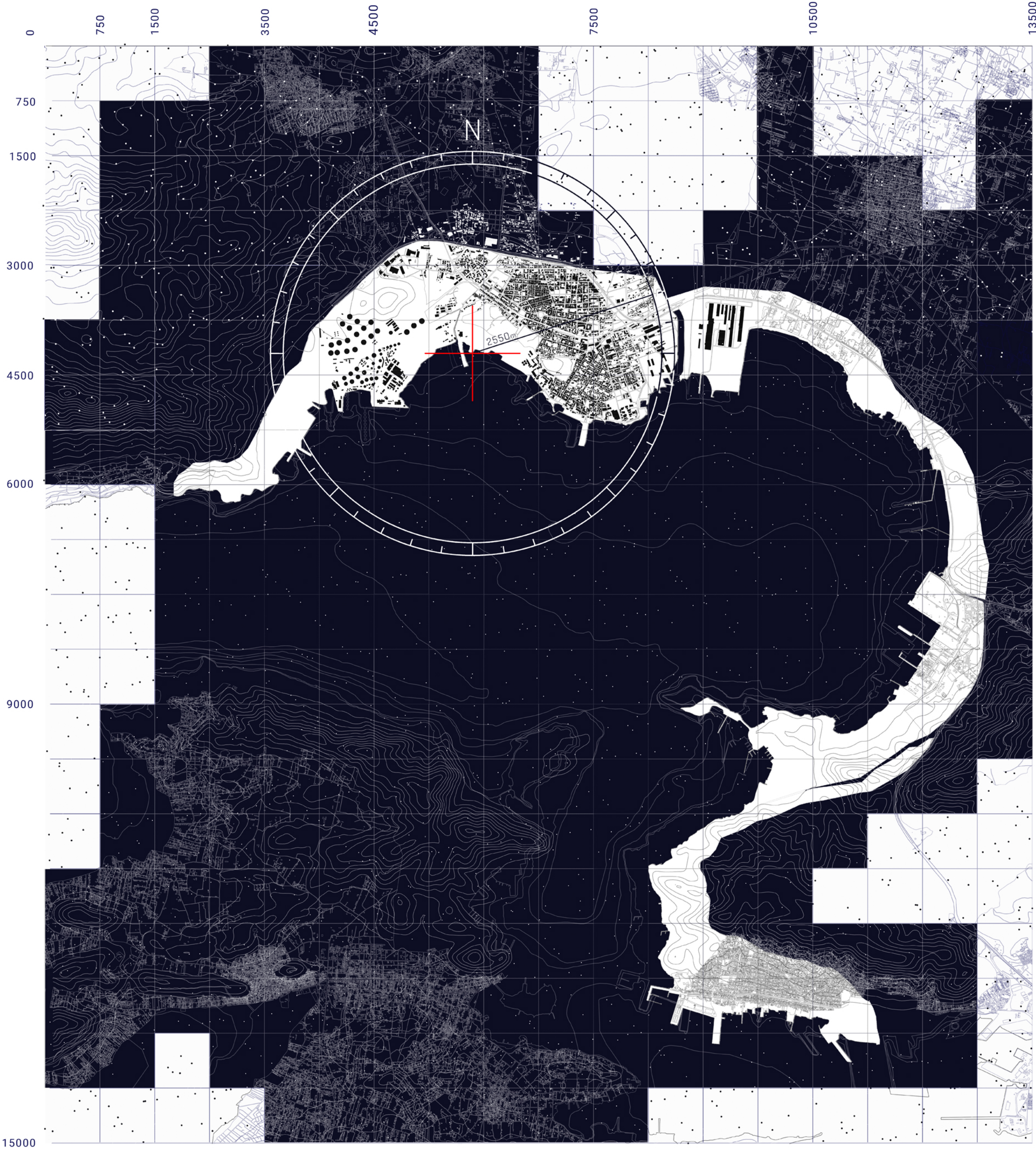




A.2 | ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ:  
Χαρτογραφήσεις Βιομηχανικής Δραστηριότητας

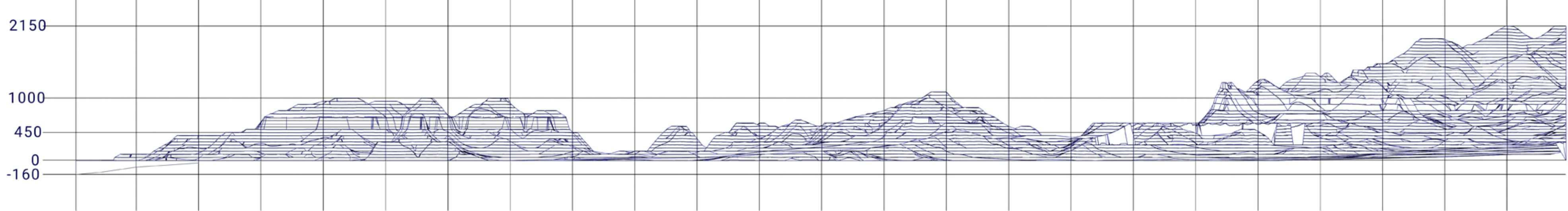
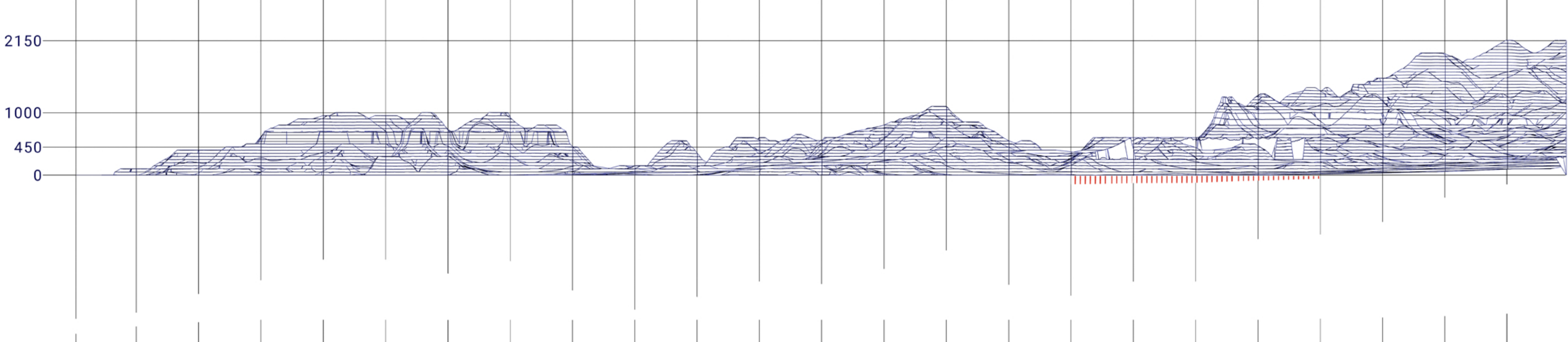
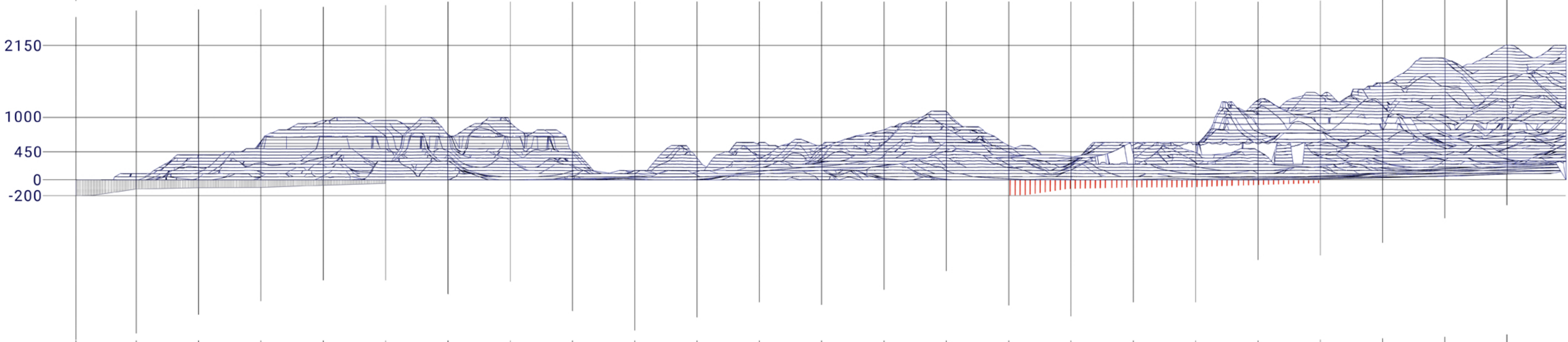
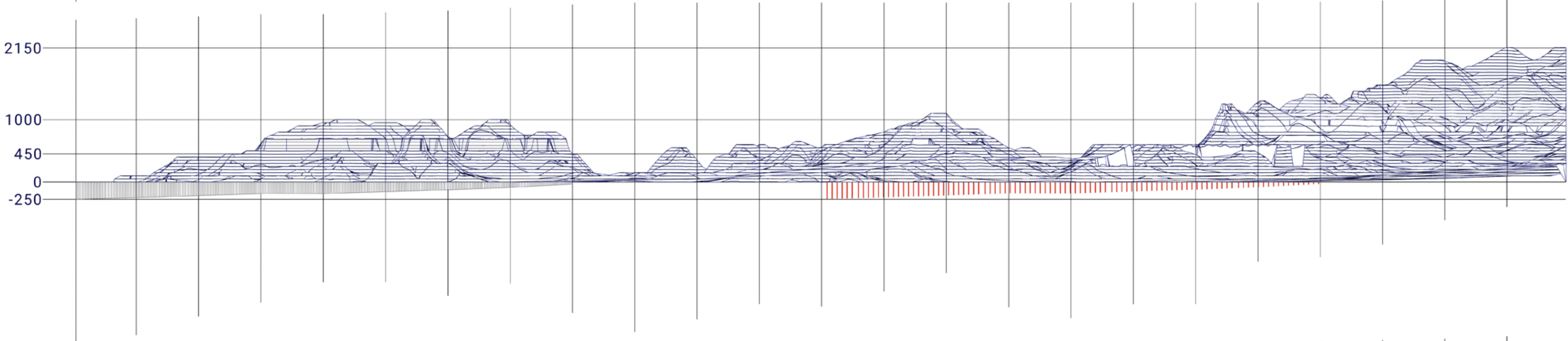
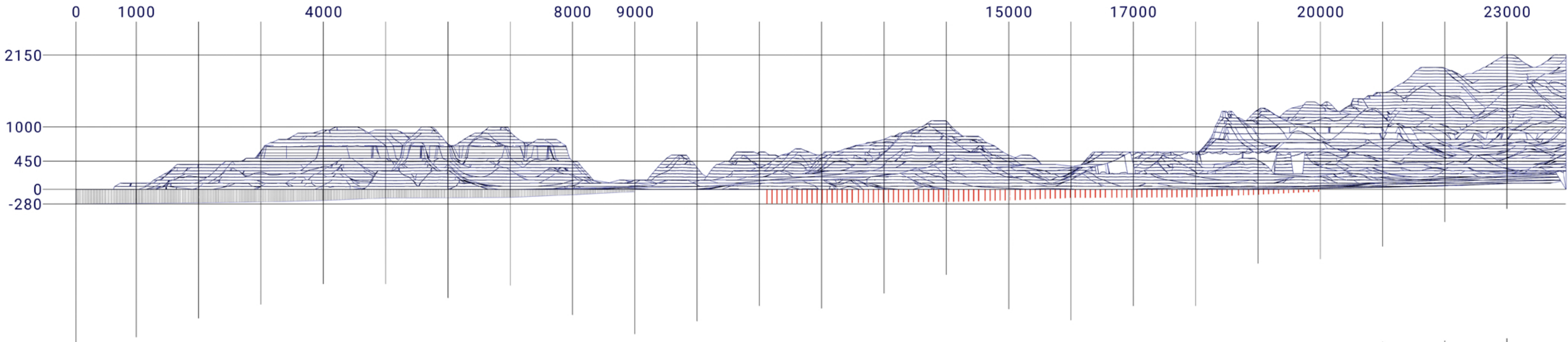
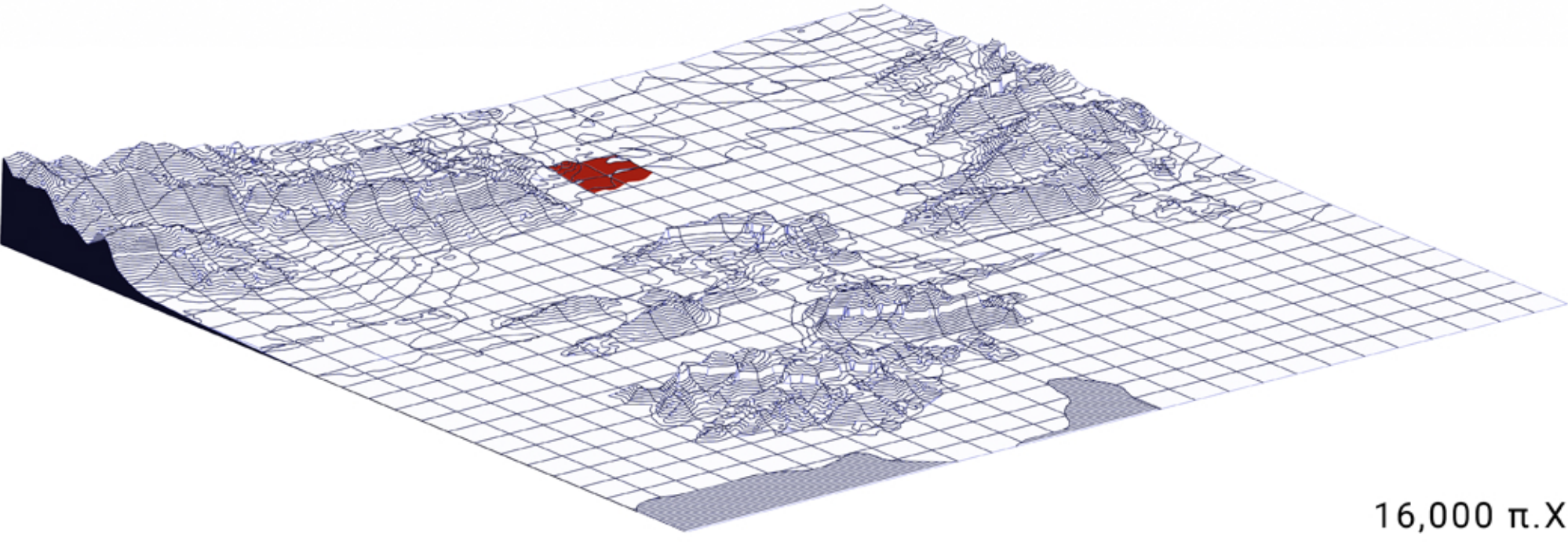
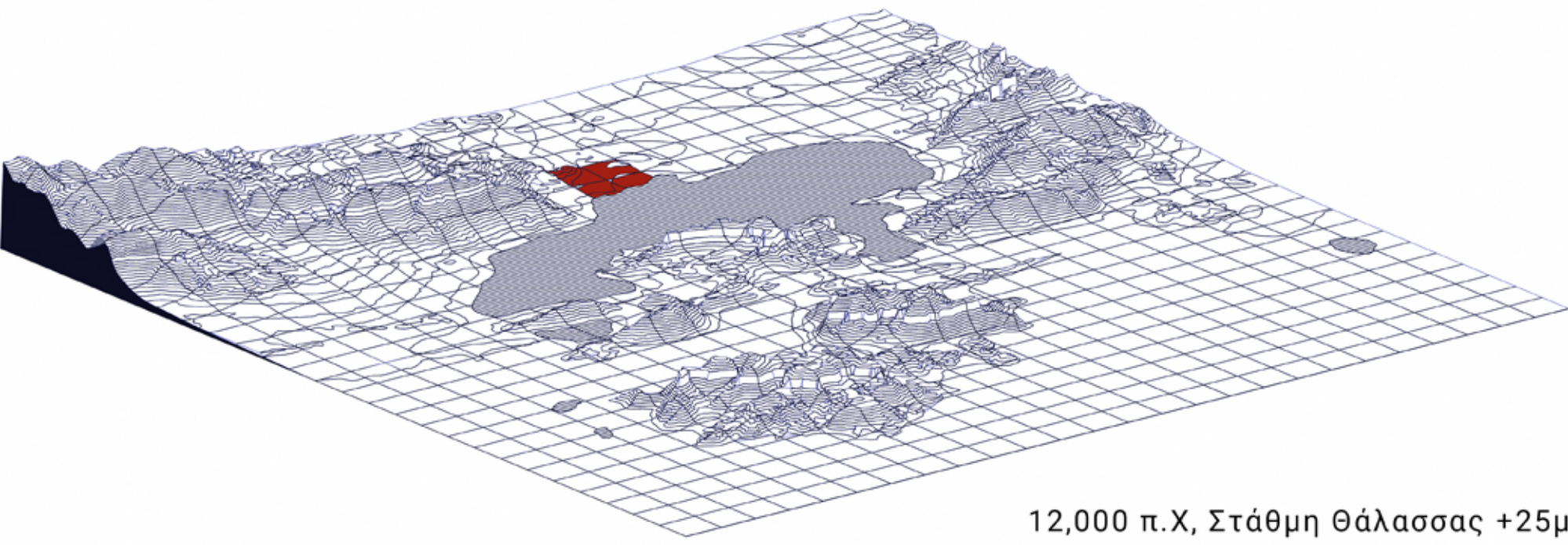
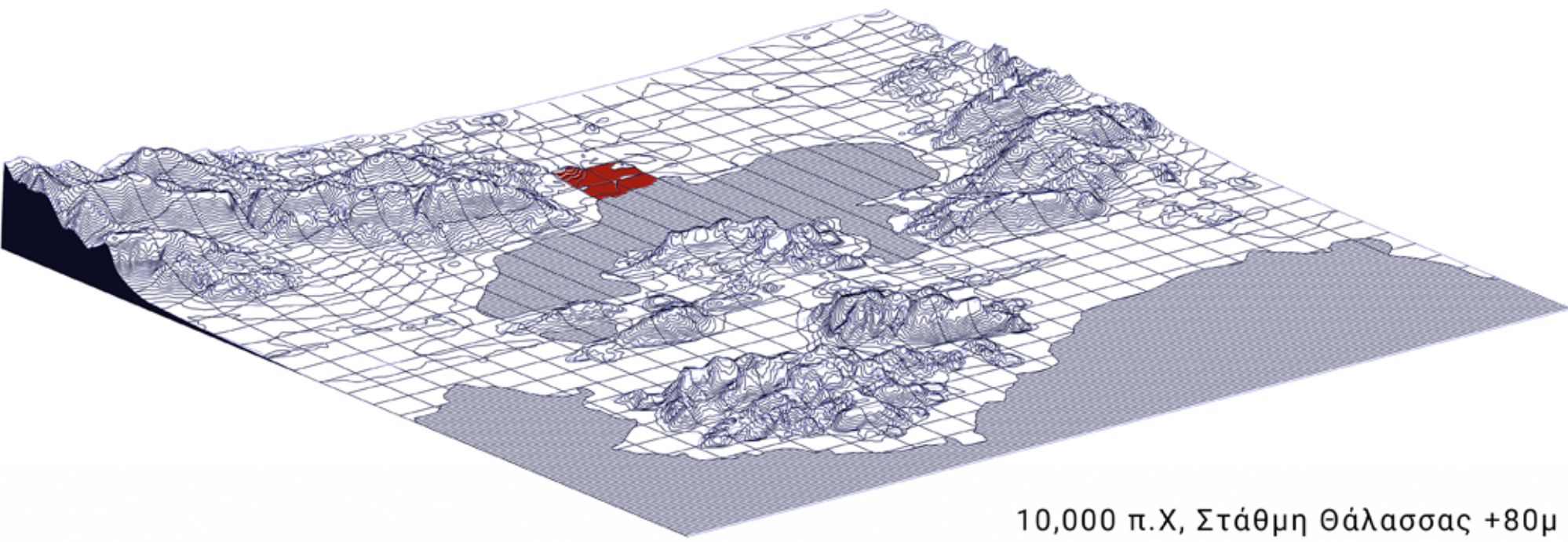
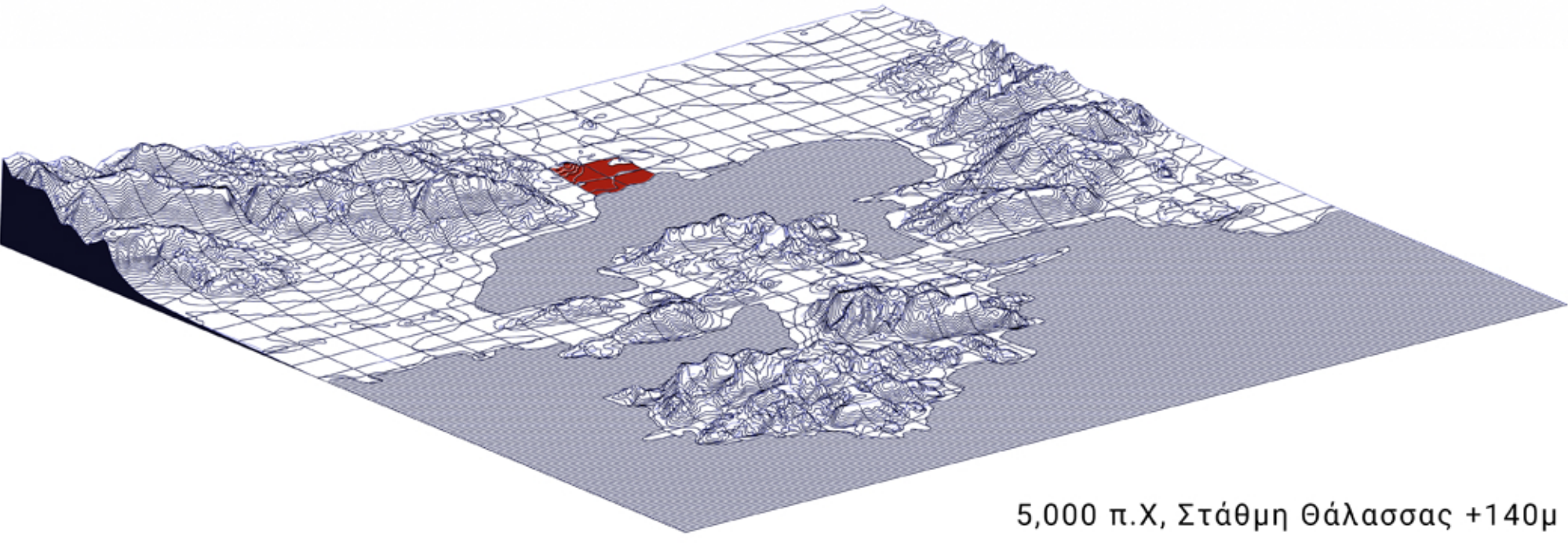
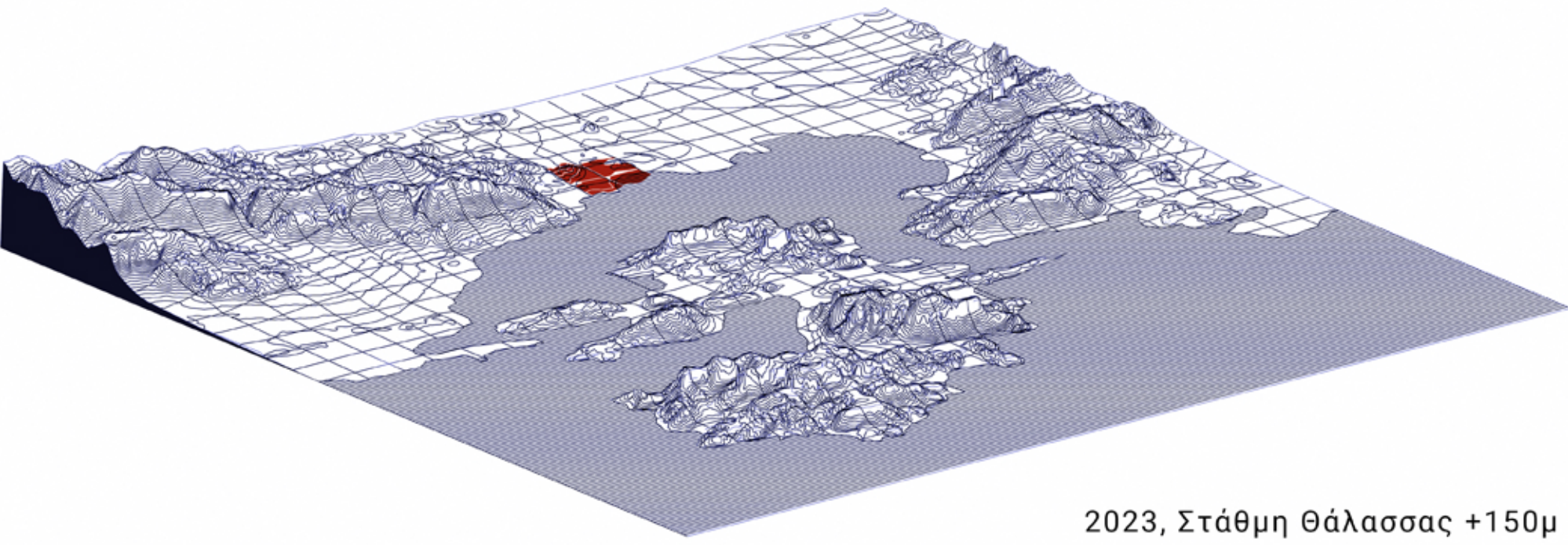


1872 - 1960: ΣΑΠΩΝ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ, Χαριλάου και Κανελόπουλου  
1898 - 1974: ΒΟΤΡΥΣ, Ελληνική Εταιρία Οίνων και Οινοπνευμάτων  
1925 - 1970: ΙΡΙΣ, Εργοστάσιο Χρωμάτων και Βερνικιών  
1925 - 1986: ΚΡΟΝΟΣ, Οινοπνευματοποιία  
1930 - 2016: ΕΒΟ ΠΥΡΚΑΛ, Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Α.Β.Ε.Ε.  
1950 - .....: ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ, Ελληνική Χαλυβουργεία  
1955 - 1990: ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ  
1964 - 2016: ΔΙΑΛΥΤΗΡΙΟ ΣΑΒΒΑ, Διαλυτήριο Πλοίων  
1969 - .....: ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ  
1971 - .....: ΕΛΠΕ, Διυλιστήριο Πετρελαίου





A.3 | ΚΟΛΠΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ:  
Γεωλογική Εξέλιξη - Ανάπτυξη Υδαρότητας

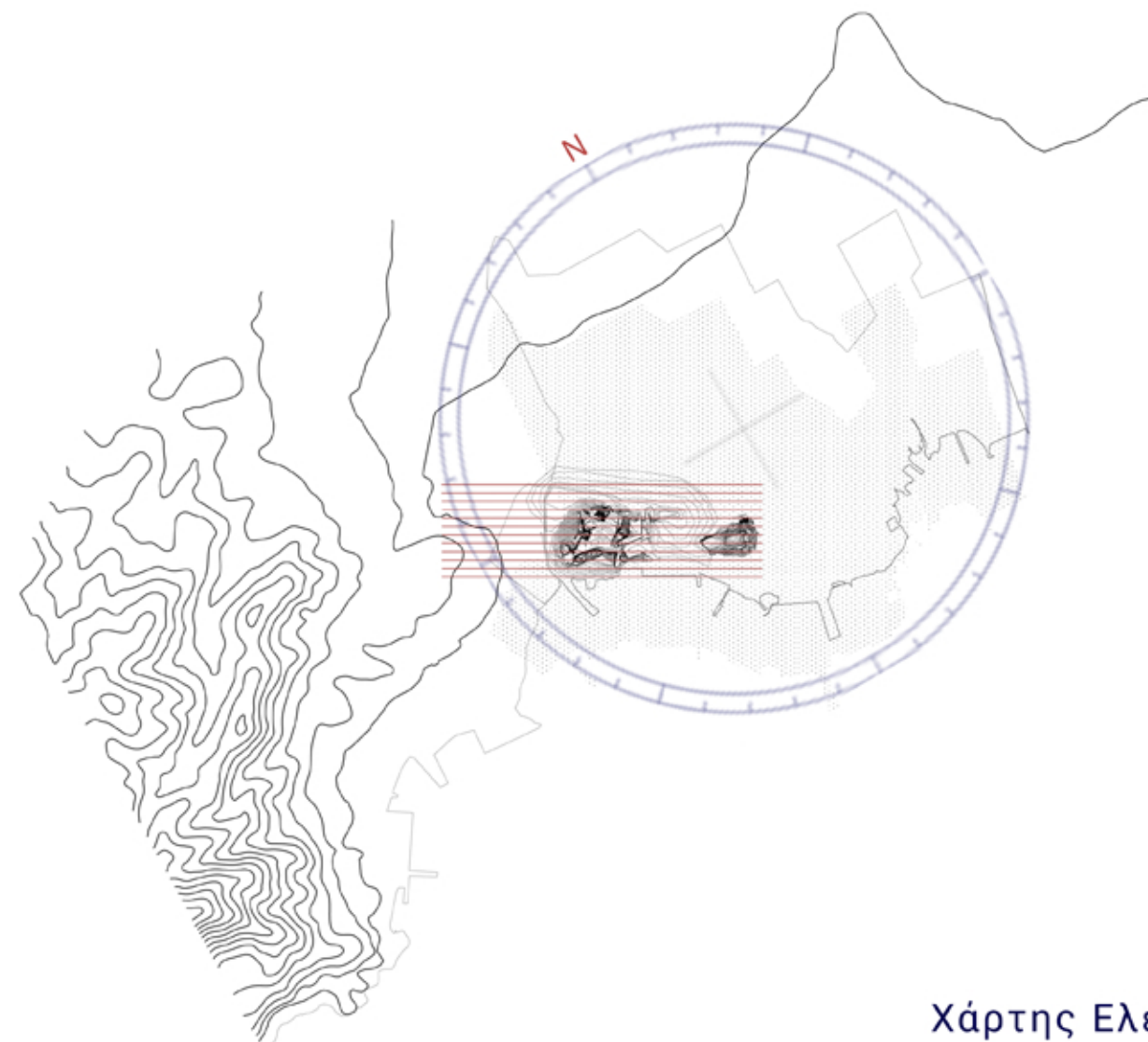




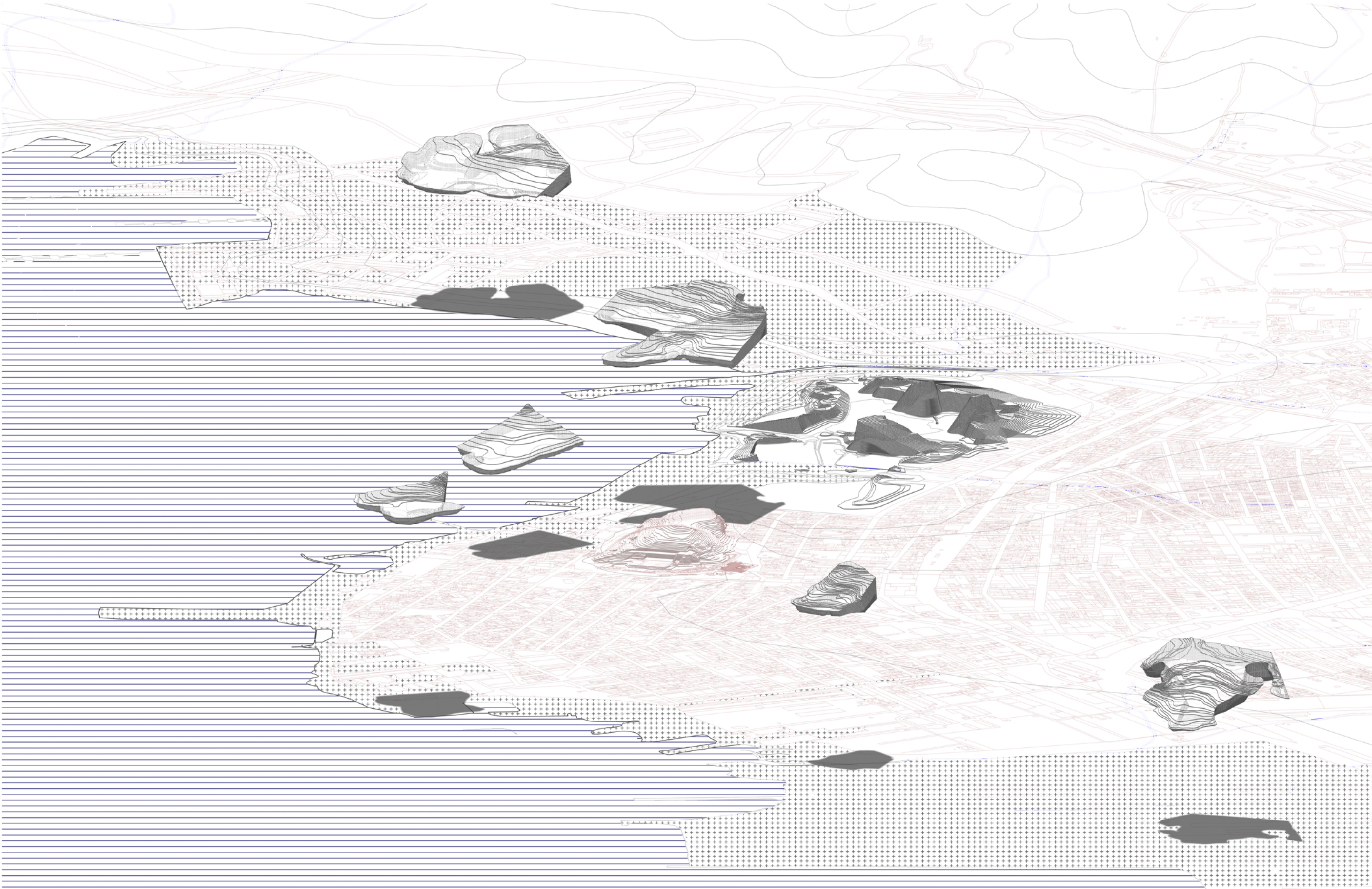
A.4 | Πόλη Ελευσίνας:  
Εδαφικές Μεταβολές Εξορυκτικής Δραστηριότητας



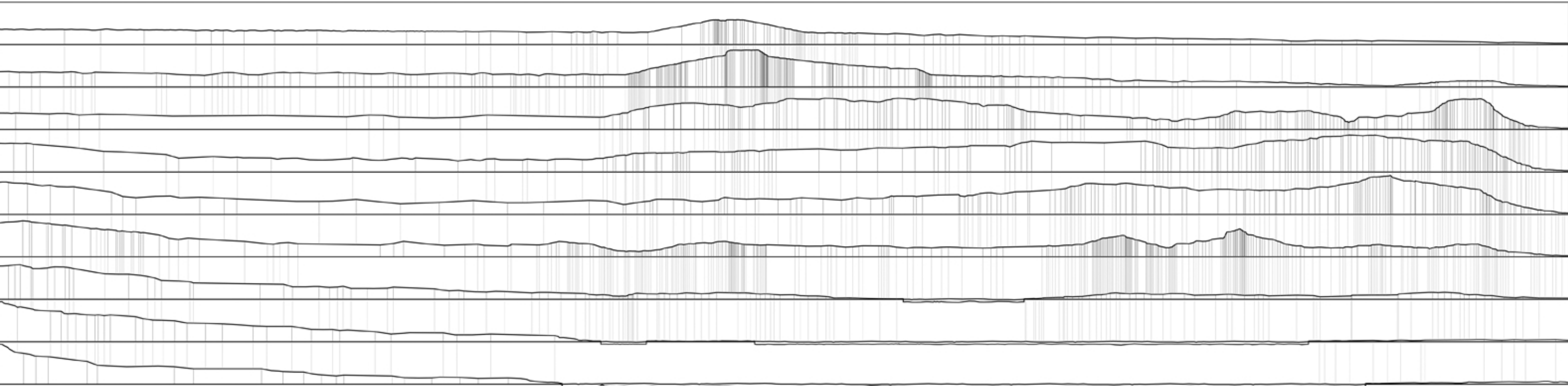
Χάρτης Ελευσίνας 1894, Ernst Curtius



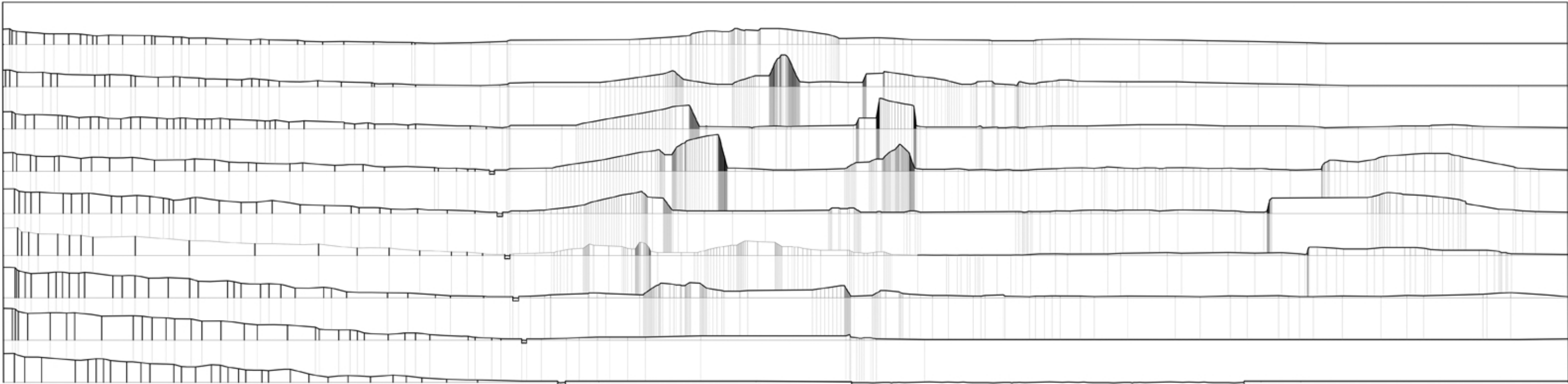
Χάρτης Ελευσίνας 2023



Μεταβαλλόμενα Εδάφη - Μετατροπή Ασβεστολιθικών Εδαφών σε Βιομηχανικές Γαίες

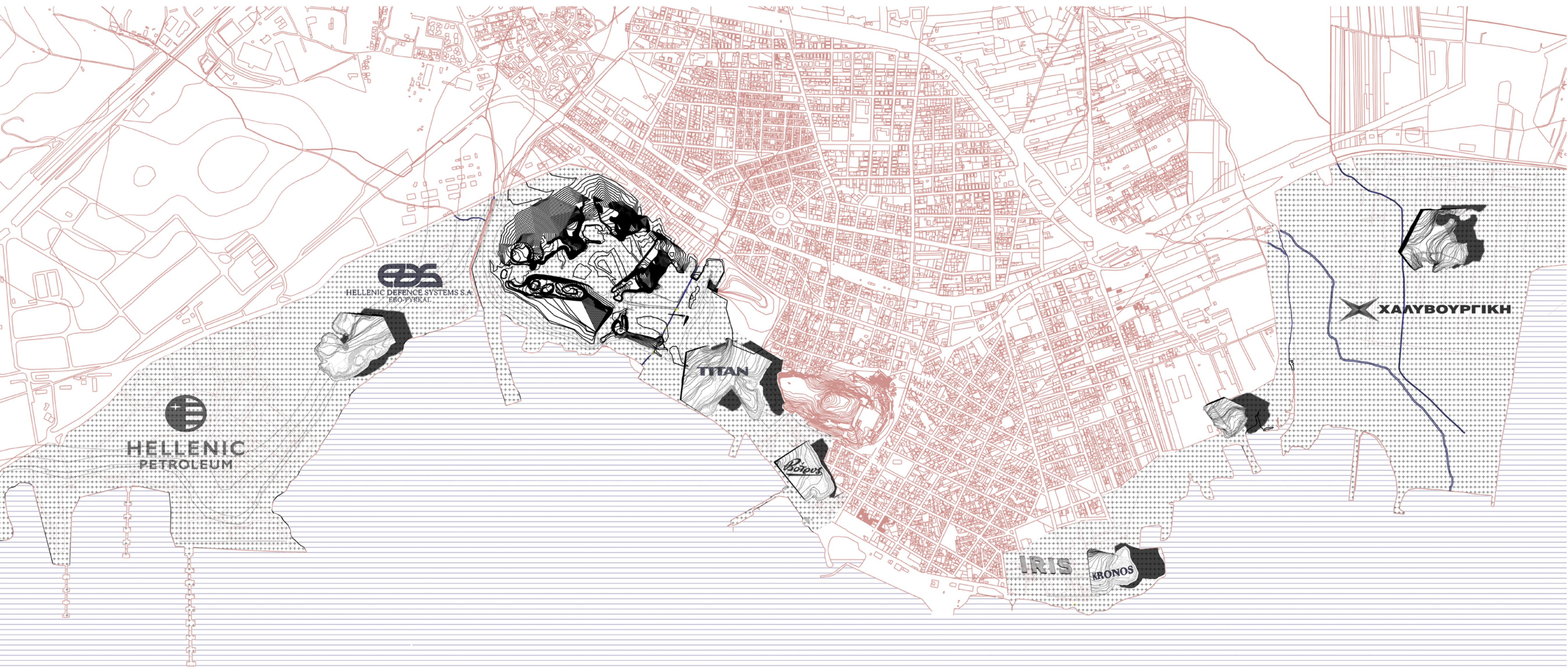


1894, κλ 1:3000

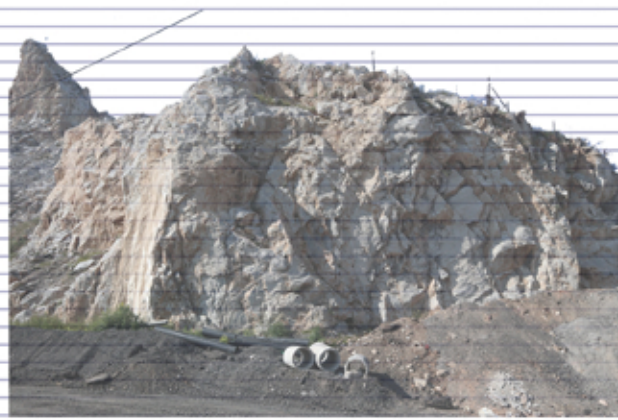
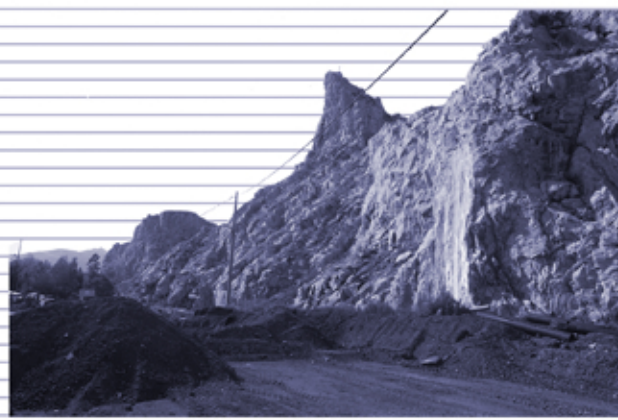


1894, κλ 1:3000

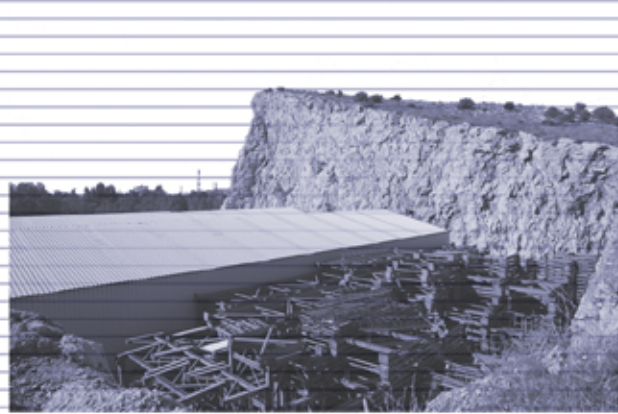




«Αφήνει επίσης υλικές μορφές στο πέρασμα της: οι περίπλοκες γεωμετρίες των πόλεων, των μνημείων, των αγρών και των υποδομών που συντηρούν μια συγκεκριμένη μορφή ενός παγκόσμιου συστήματος» (Parikka, 2018: 49)



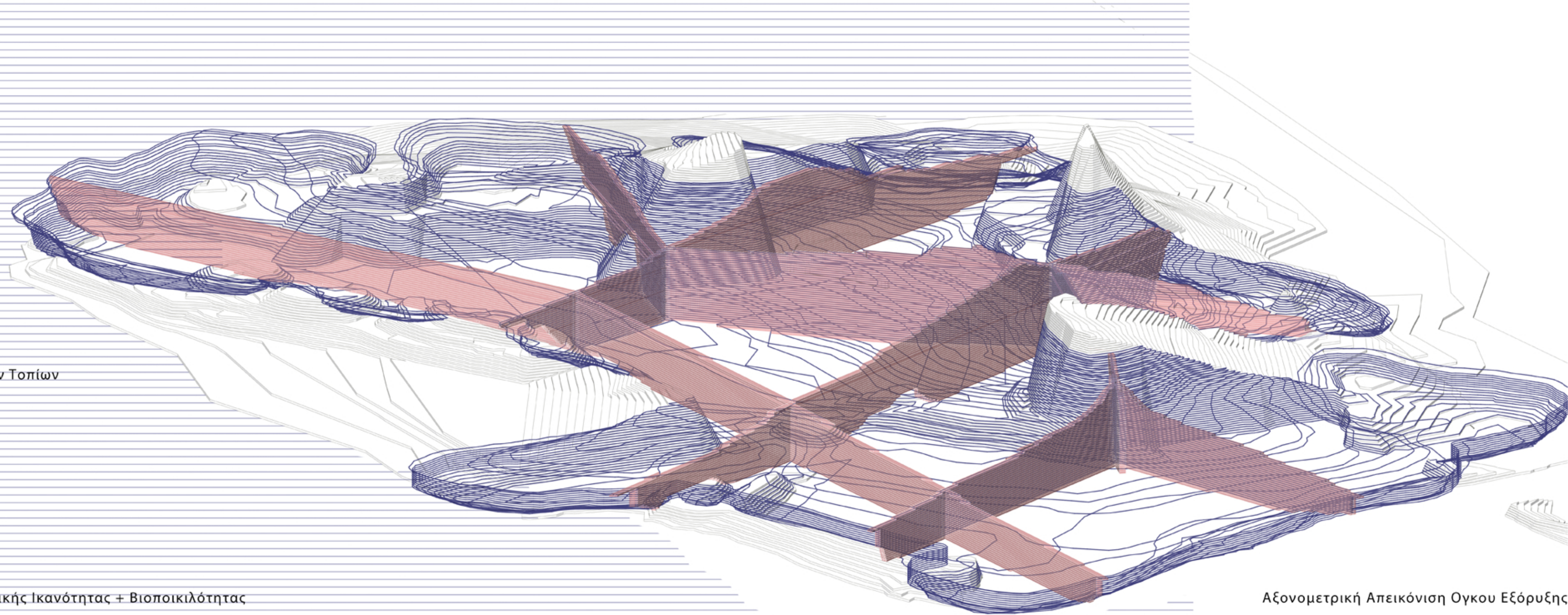
Απόθεση δομικών υλικών - Συσσώρευση απορριμμάτων  
: Μόλυνση Υπεδάφους - Υδροφόρου Ορίζοντα



Εγκατάλειψη ανενεργού βιομηχανικού εξοπλισμού σε αποσύνθεση  
: Μόλυνση Εδαφών - Περιορισμός Αυτοποιητικών Τοπίων



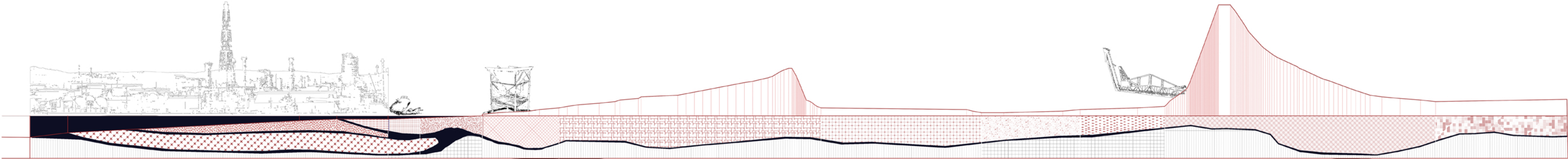
Εξόρυξη - Δημιουργία Κυιοτήτων Συγκέντρωσης Ομβρύων  
: Ανάπτυξη Συστημάτων Ενισχυμένης Αυτοποιητικής Ικανότητας + Βιοποικιλότητας



Αξονομετρική Απεικόνιση Ογκού Εξόρυξης



B.1 | ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ



ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ:

Έντονη Επιρροή Ανθρωπίνων Ενεργημάτων στην Διαμόρφωση του Αναγλύφου:	Εκτεταμένη Λατόμευση - Βιομηχανικές Γαίες - Επιχωματώσεις - Οριοθετήσεις
Αντιπαραβολή Γης και Οικονομικής Ανάπτυξης	Περιορισμός Αυτοποιητικών Τοπίων - Ανταγωνιστικές Πρακτικές Εξέλιξης Εδαφών
Εγκατάλειψη	Μετατροπή Κρατήρα Λατομείου σε Σταθμό Μεταφόρτωσης Απορριμάτων Πληθώρα Ανενεργών Βιομηχανικών Δομών σε Αποσύνθεση Έλλειψη Συνδέσεων + Δημόσιου Χώρου - Όριο Μεταξύ Πόλης-Θάλασσας
Υπογειοποίηση - Οριοθέτηση Ρεμάτων	Επιτάχυνση Πλημμυρικών Υδάτων- Διάβρωση Κοίτης Ρέματος Αποτροπή Καθίζησης Ιζημάτων - Αδυναμία Συγκρότησης Βιοποικιλότητας στα Μικρο-δέλτα Αναχώματα Από Σκυρόδεμα - Αποδυνάμωση Παρόχθιων Οικοσυστημάτων - Λανθάνον Πλημμυρικός Σχεδιασμός(Μάνδρα Αττικής, 2017)
Ακτογραμμή	Παροπλισμένα Πλοία - Υπολείματα Λειτουργίας Διαλυτηρίου - Αποσύνθεση - Μόλυνση του Υδροφόρου Ορίζοντα Επιχωματώσεις Θαλάσσιων Περιοχών - Μεταβολές στις Συνθήκες του Υπεδάφους + του Βυθού

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ:

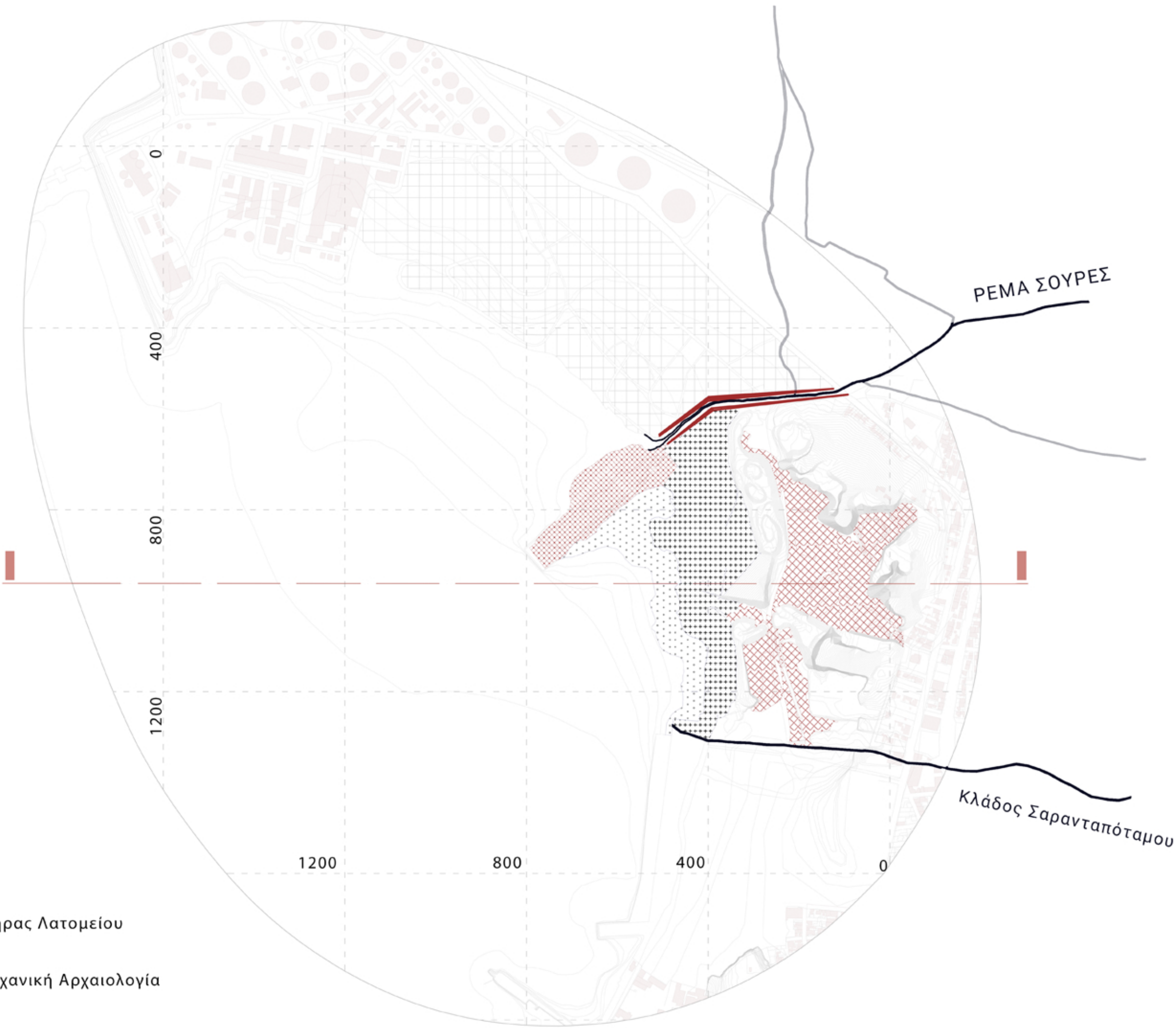
Επαναπροσδιορισμός Βιομηχανικής Δραστηριότητας :	Επιβράδυνση Ρυθμών Εξόρυξης Φυσικών Πόρων Απομάκρυνση Ανενεργών Ριπογόνων Βιομηχανικών Τμημάτων (Διαλυτήριο Πλοίων - Παροπλισμένα Πλοία στην Ακτογραμμή) Εισαγωγή Πρακτικών Οικονομικής Ανάπτυξης Προσανατολισμένες στη Συνύπαρξη με τη Γη και το Νερό Από Ένα Σύστημα Παραγωγής σε Ένα Σύστημα Δημιουργίας (B.Latour)
Ποικιλομορφίας Χλωρίδας / Πανίδας	Σχεδίαση Συνθηκών Ανάπτυξης Αυτοποιητικών Τοπίων - Διεύρυνση βιοποικιλότητας (3ο Τοπίο, G.Clement) Ανάπτυξη Συσχετίσεων μεταξύ των Συστημάτων που Κατοικούν το Τοπίο - Άμβλυνση Διαφορών μεταξύ Φυσικού - Αστικού Συμπερίληψη Δρώντων Οντοτήτων στην Εξέλιξη των Εδαφών - Παθηματικές Συσχετίσεις έναντι Ανταγωνιστικών Πρακτικών (B. Latour)
Υδαρότητα:	Επαναφορά Αυτοποιητική Ικανότητας Ρέματος Σούρες Τερματισμός Λειτουργίας Εργασιών Διάλυσης + Ναυπήγησης Μικρών Πλοίων Εναλλαγή Εδαφών - Απομάκρυνση Μολυσματικών Επιχωματώσεων - Επαναφορά Υδαρότητας-Βιότοπου στο Μικρο-Δέλτα Σχεδίαση Ενός Δυνητικά Μεταβαλλόμενου Τοπίου Ακτογραμμής - Διαμόρφωση Πορώδων Εδαφών σε Αλληλεπίδραση με τις Κινήσεις του Νερού
Δημόσιος Χώρος	Δημιουργία Περιπατιτικών Διαδρομών - Σύνδεση Αστικού Ιστού με το Παράκτιο Μέτωπο Σύνδεση με Μελλοντικό Πάρκο Βιομηχανικής Αρχαιολογίας ΠΥΡΚΑΛ Ανάπτυξη Υδάτινου Πάρκου στο Μικρο-Δέλτα του Σούρες

ΤΟΠΙΑ:

Διαλυτήριο - Καρνάγια	Αποθήκες - Μονάδες Ανακύκλωσης
Διυλίστήρια Πετρελαίου	Βιομηχανία Εξόρυξης (TITAN)
Αστικός Ιστός	Δέλτα Ρέματος - Βιότοπος
Βραχώδες Αυτοποιητικό	Παροπλισμένα Πλοία
Βιομηχανικά απομεινάρια	Θαλάσσιο Εμπόριο
Αυτοποιητικές Κοιλότητες (3ο Τοπίο)	

ΥΛΙΚΟΤΗΤΕΣ:

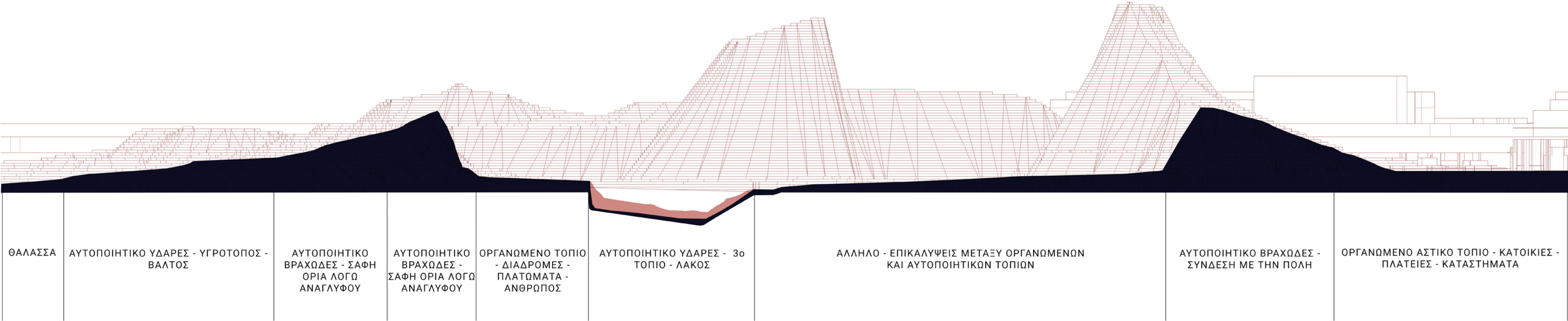
Πορώδες - Λασπώδες
Ασβεστολιθικά Πετρώματα
Πορώδες - Ιζηματογενή Πετρώματα
Υδαρές



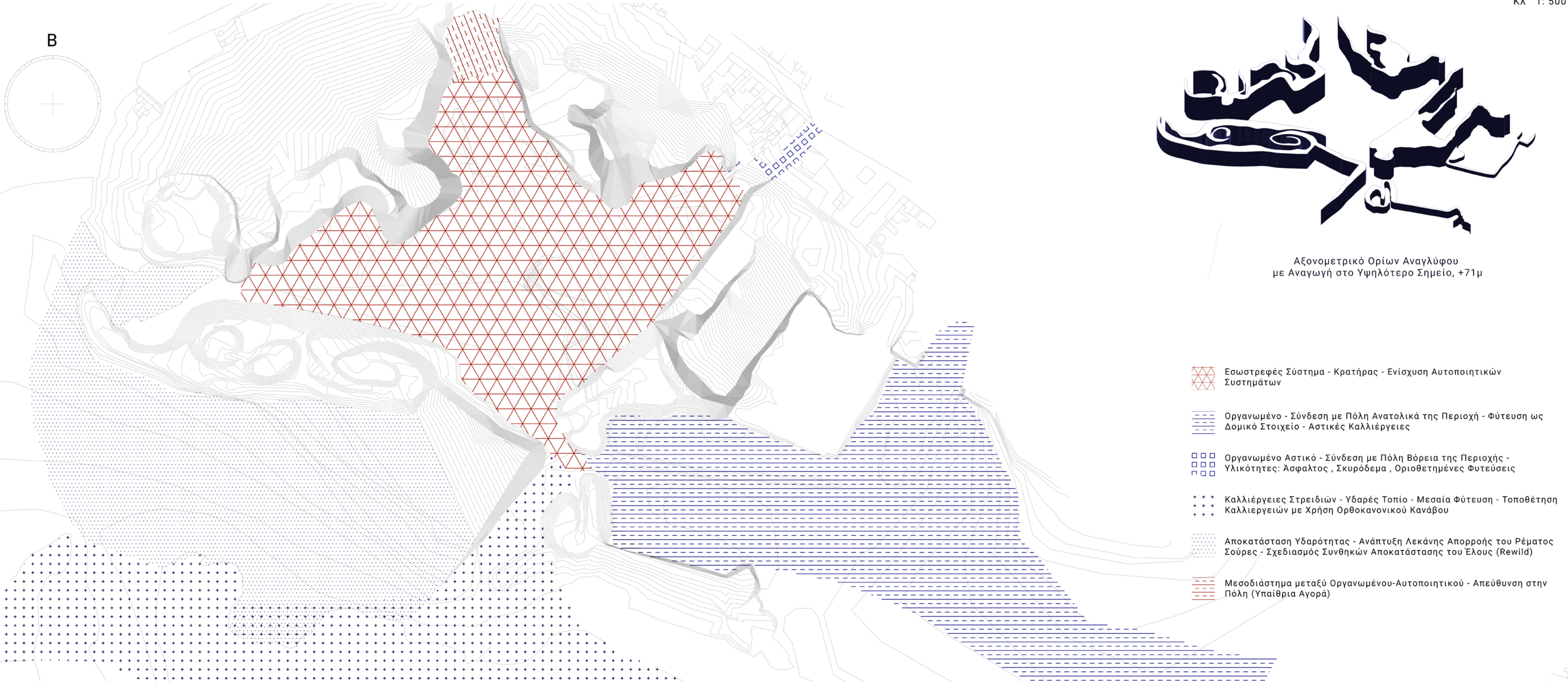
Κρατήρας Λατομείου
Βιομηχανική Αρχαιολογία
Επιχωματώσεις (Απομάκρυνση)
Τοιχία Συγκράτησης Ρέματος
Βιομηχανικά Υπολείματα - Διαλυτήρια - Πορώδες



B.2 | Σύνθεση - Εναλλαγές Τοπίων και Υλικοτήτων:



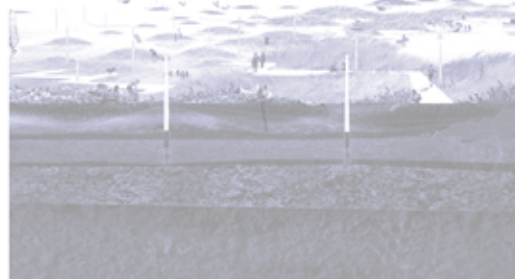
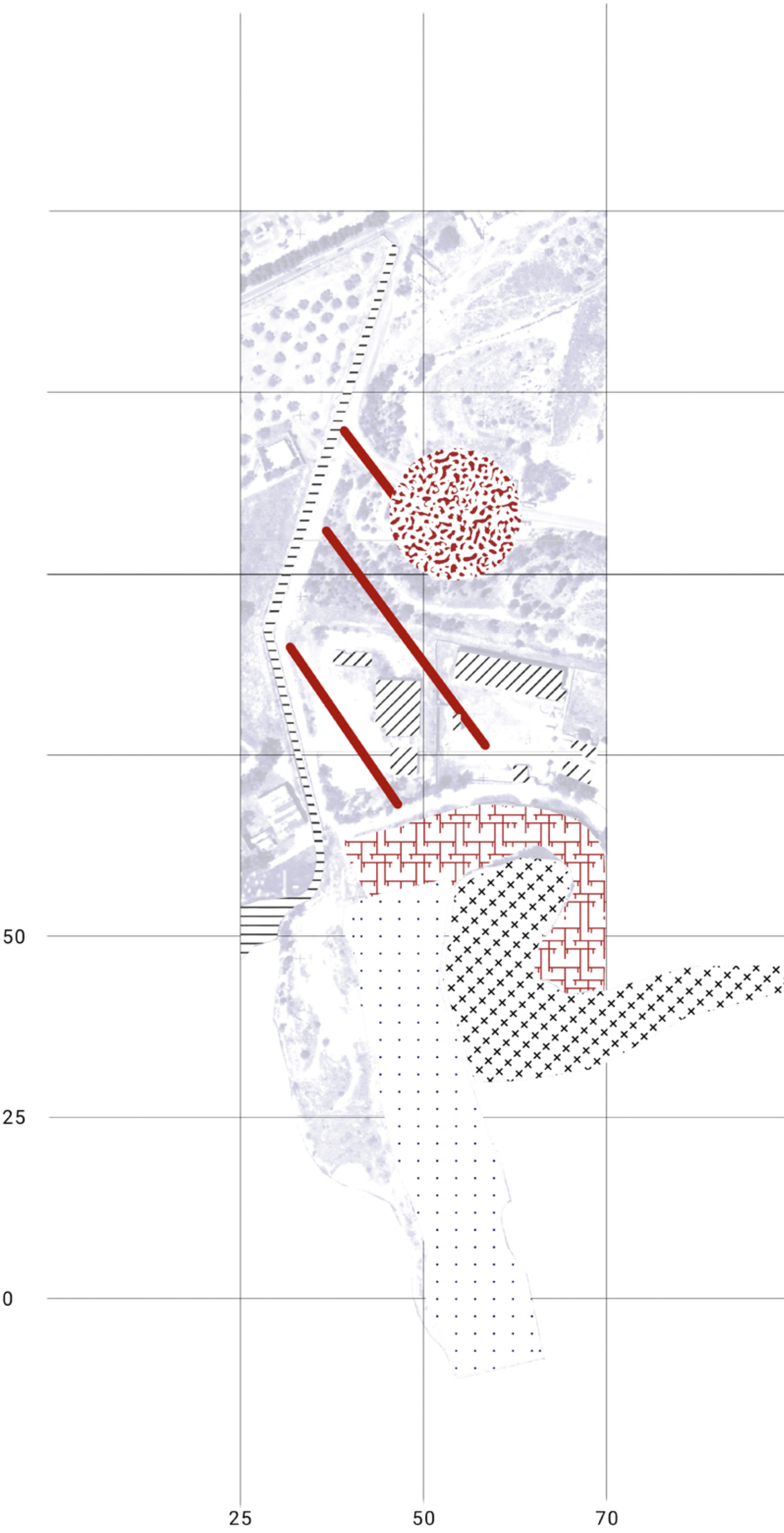
Κλ 1: 500



Κλ 1: 1250



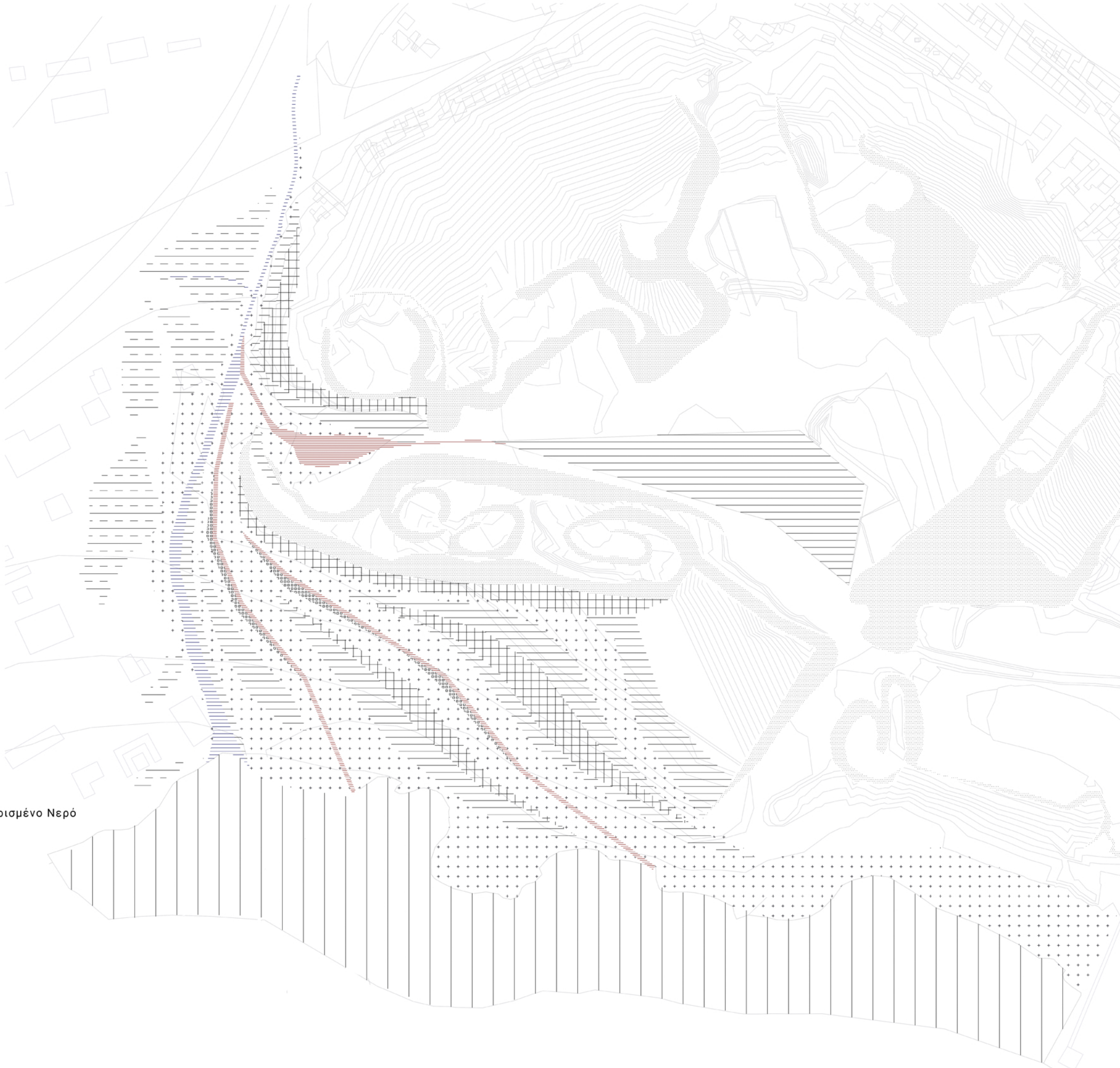
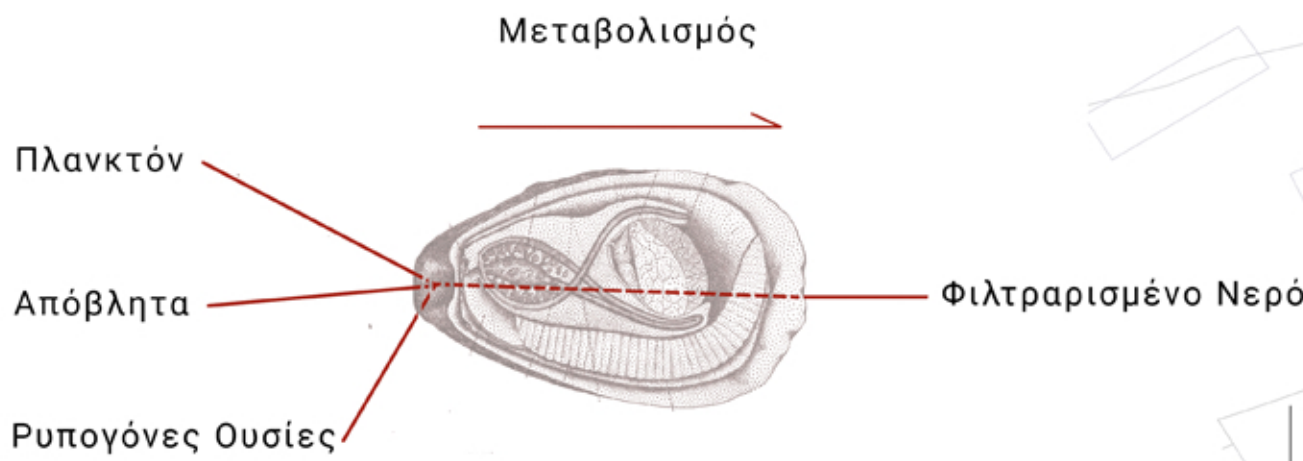
B.3 | Ρέμα Σούρες - Ακτογραμμή:  
Αποκατάσταση Υδαρότητας - Επαναπροσδιορισμός Βιομηχανίας



Δημιουργία Αυτοποιητικού Υγρότοπου

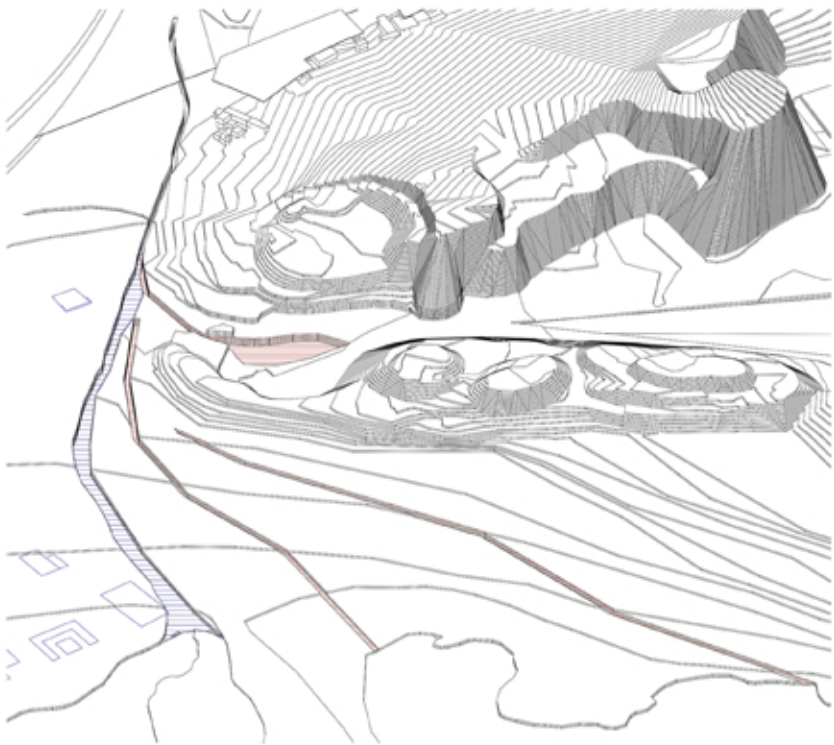


Ανάπτυξη + Συλλογή Άλγης

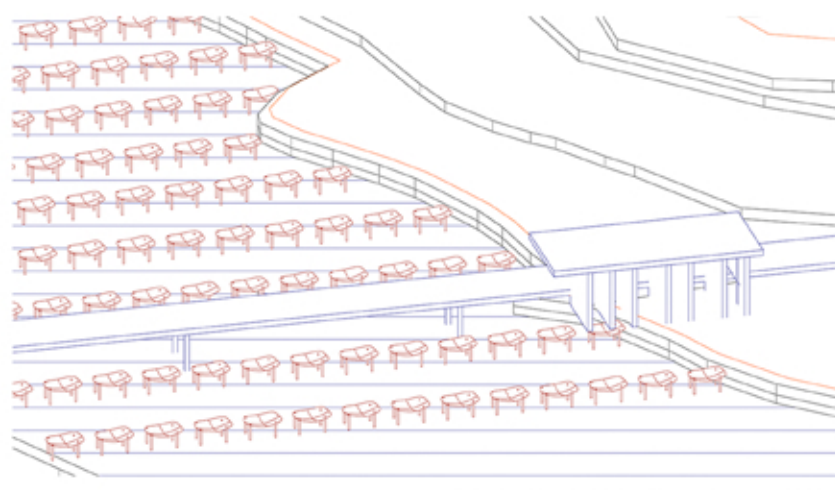


ΚΛ 1:1250

- Σκάψιμο - Εκδορές Επούλωσης Υδαρότητας
- Διαπλάτυνση Ρέματος Σούρες - Αφαίρεση Φραγμάτων
- Βιομηχανικές Δομές Προς Απομάκρυνση
- Υγρότοπος - Αυτοποιητικό Τοπίο (Βάλτος)
- Εκσκαφή Μολυσμένου Εδάφους - Απόθεση οργανικής Ύλης
- Απομάκρυνση Μολυσματικών Επιχρωματώσεων
- Oyster Fields - Καλλιέργειες Στρειδιών (Βάθος <1μ)



Αξονομετρικό - Εκδορές



Διάταξη Εκκολαπτηρίων

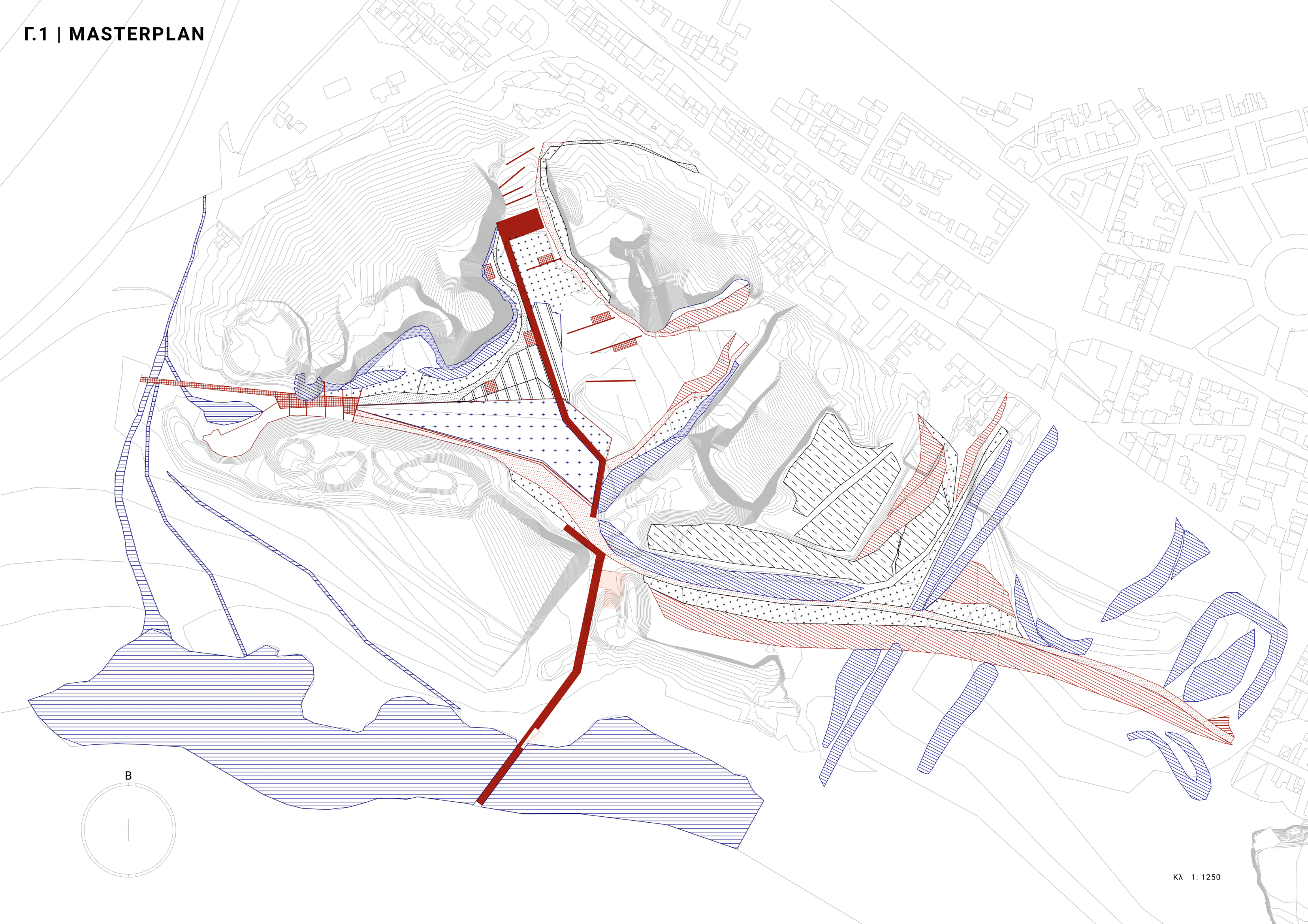
- Υφιστάμενες Ψηλές Φυτεύσεις
- Προτεινόμενη Ψηλή Φύτευση
- Προτεινόμενη Μεσαία Φύτευση
- Όρια Λόφων Λατομείου
- Αναχώματα - Επιβράδυνση Διάβρωσης στους Μαιανδρισμούς
- Χώμα + Οργανική Ύλη - Διάβρωση - Πορώδες
- Εδαφικές Εκδορές - Επούλωση - Επαναφορά Λεκάνης Απορροής
- Τοποθέτηση Εκκολαπτηρίων Στρειδιών



B.3 | Βασικές Χαράξεις - Κινήσεις

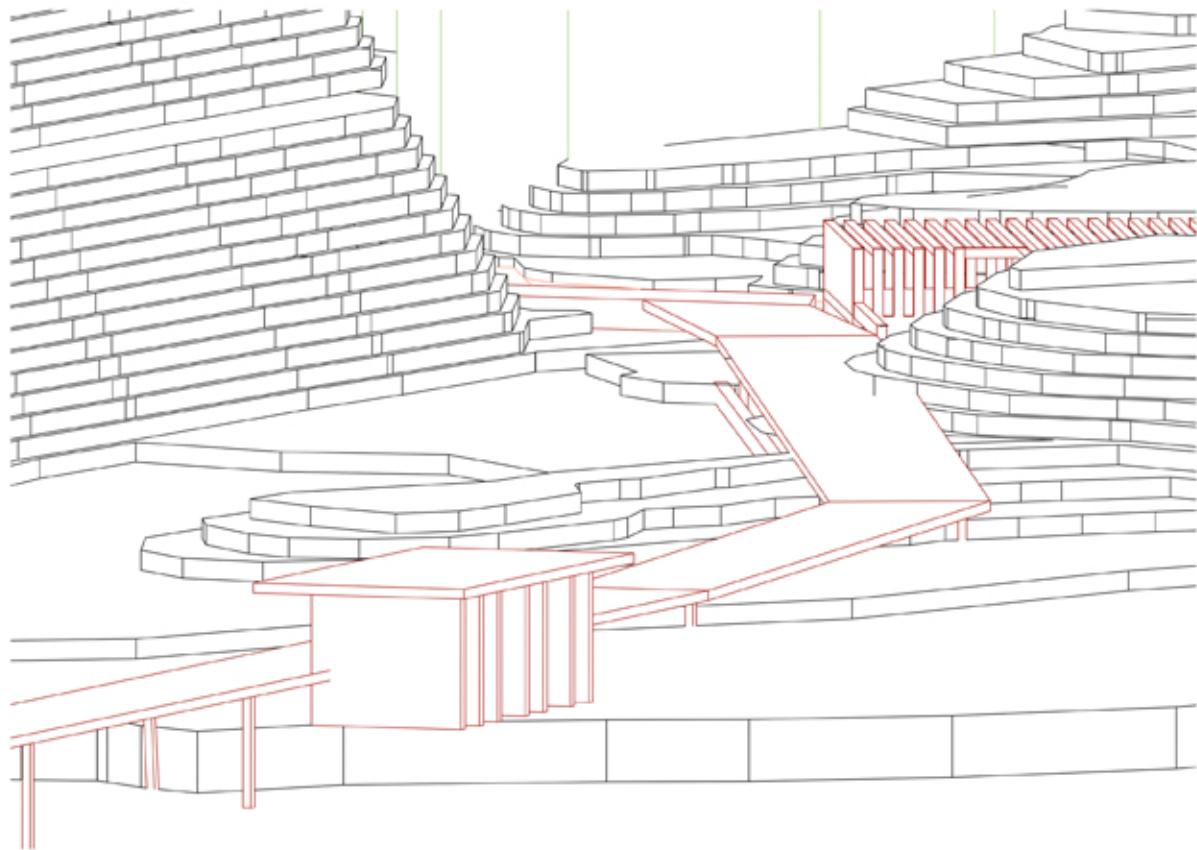
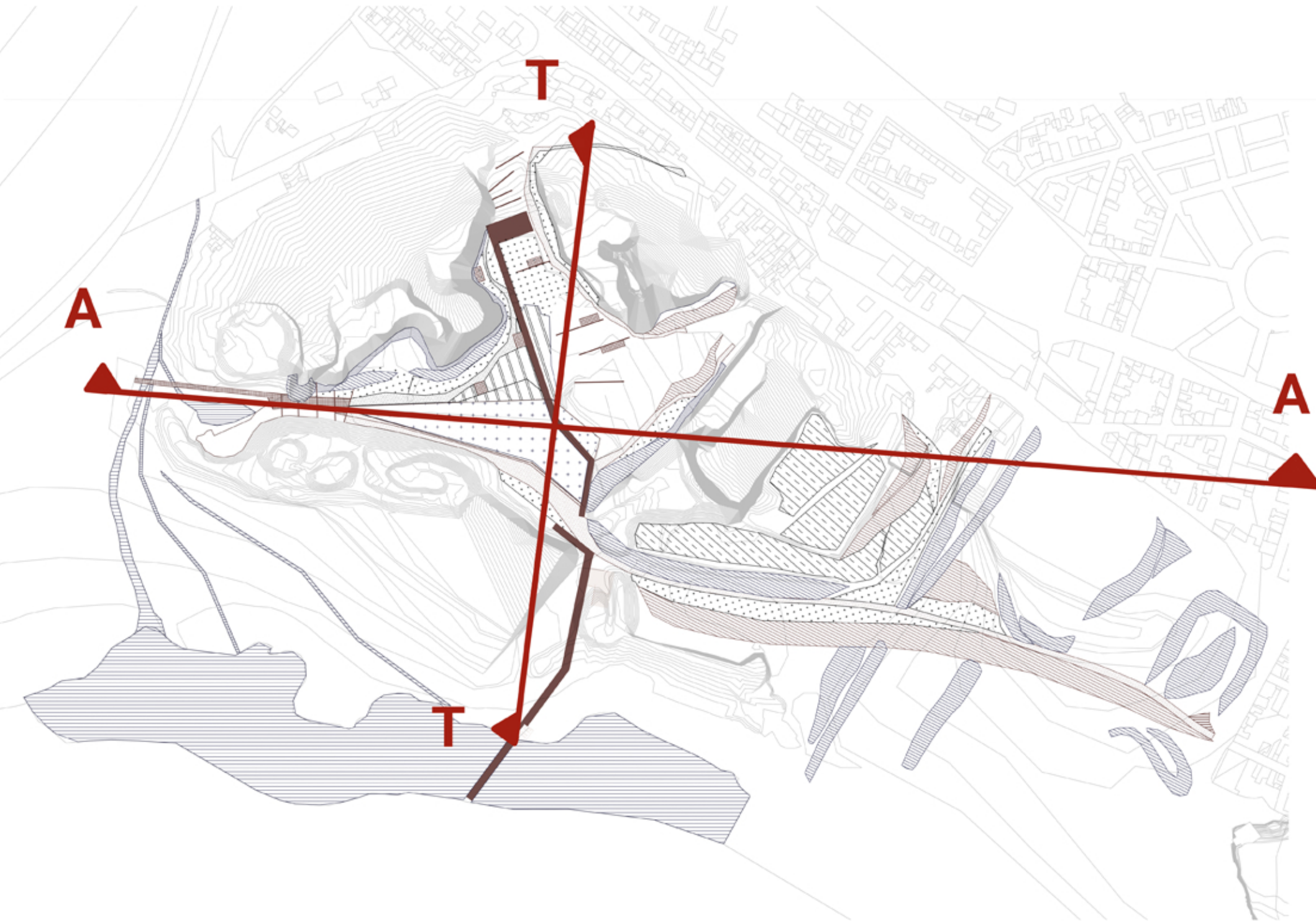
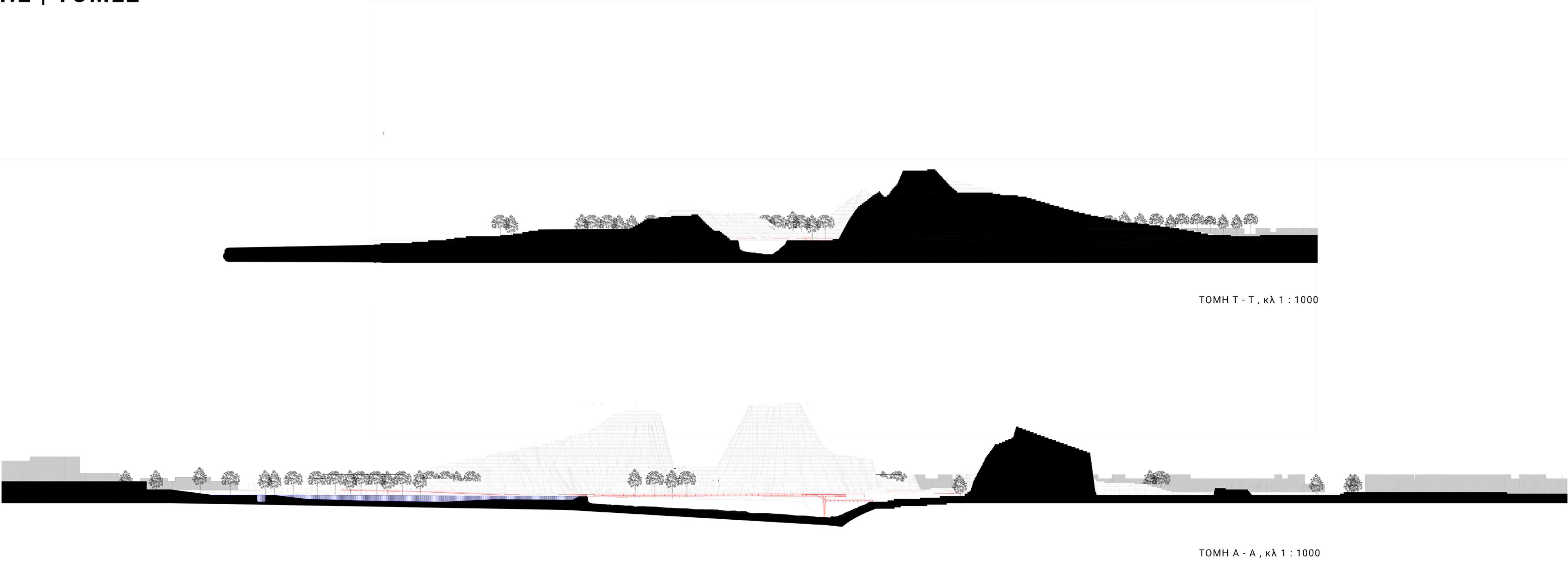




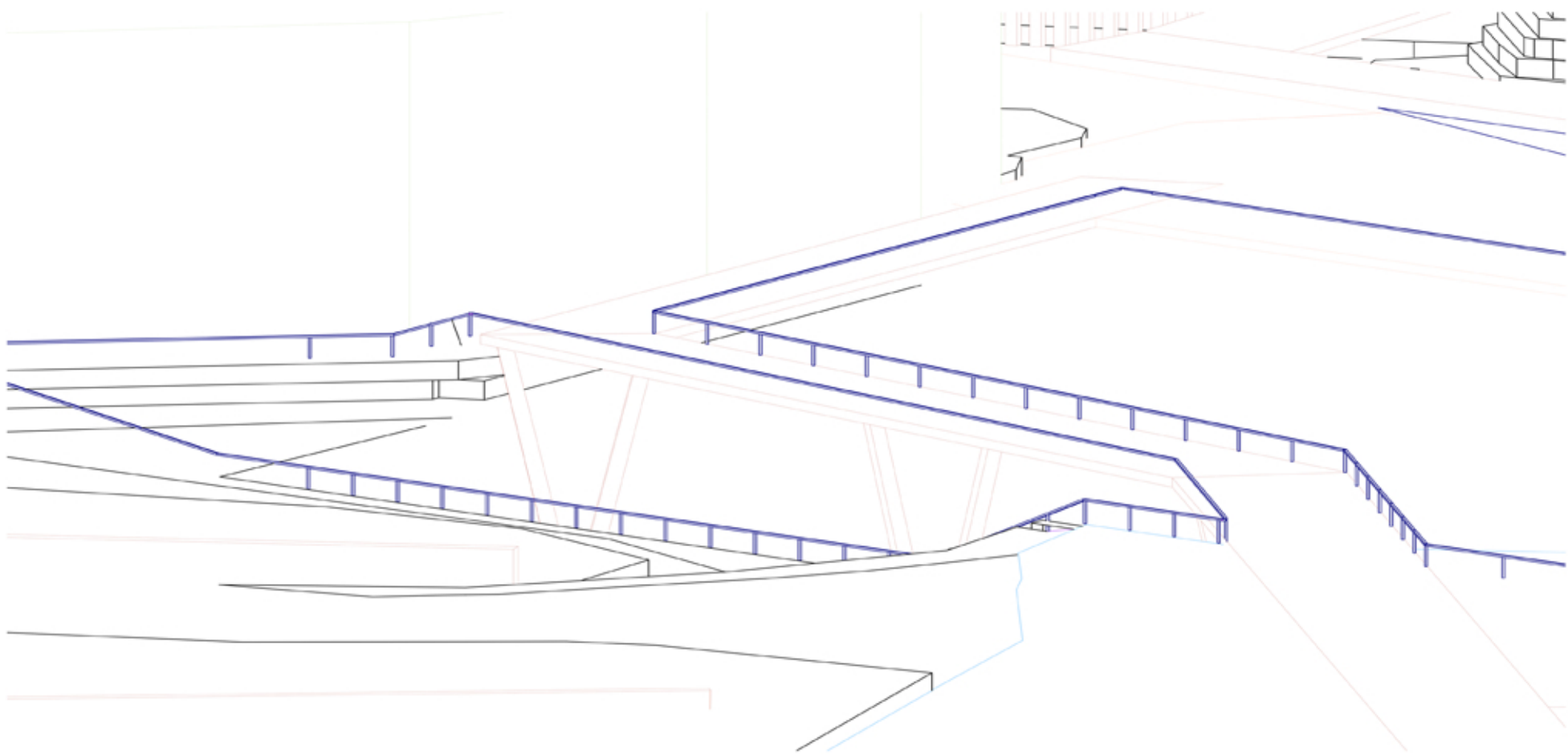


B





Διαδρομή Καλλιέργειες - Αγορά



Λάκος - Όψη Από Αγορά